

Bevarandeplan för Natura 2000-området Sörgården

Myrbräcka och blomfluga. Foto: Andreas Garpebring

Fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-12
Namn och områdeskod: Sörgården, SE0810383
Kommun: Vilhelmina
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)
Övrigt skydd: Saknas
Markägare: Privata
Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten
Area: 7,6 ha

Karta

Sörgården
Områdeskod: SE0810383
Kommun: Vilhelmina
Area: 7,6 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

0

0,5

1

 Kilometer

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

7310 Aapamyrar 7,6 ha

Utpekade arter enligt Art- och habitatdirektivet

1393 Käppkrokmossa
1528 Myrbräcka

Beskrivning av området

Sörgården ligger cirka 3 kilometer söder om Järvsjö i Vilhelmina kommun. Det är ett sluttande kärr med mineralrikt järnockrapåverkat källvatten. Det skyddade området ligger i en zon bestående av fastare mark som snör av de öppna fuktiga nordvästra partierna från resten av Stormyran. Här växer myrbräcka i stort antal. Området ingår i Stormyran som fått högsta klassning i Våtmarksinventeringen.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Kärret och arterna käppkrokmossa och myrbräcka som växer däri.

Motivering

Järnockrakärr hyser en mängd ovanliga och till livsmiljön specialiserade arter. Dessa miljöer är beroende av en ostörd hydrologi och är därför skyddsvärda.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Inga åtgärder är i dagsläget aktuella utan området ska få utvecklas fritt. Om området börjar växa igen kan det bli aktuellt med någon form av skötsel för att hålla det öppet.

Beskrivning av utpekade naturtyper

7310 Aapamyrr

Aapamyrr består av en eller flera myrtyper som tillsammans bildar ett stort, sammanhängande myrkomplex. För att klassas som aapamyrr måste myrkomplexet vara minst 20 ha stort. Sörgården är en del av en större aapamyrr och har inslag av öppna mossar, kalkkällor med järnockra, och skogbevuxen myr.

Bevarandetilstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Naturtypen är till synes opåverkad av dikning.

Bevarandemål

Hydrologin spelar en mycket viktig roll och ska inte försämrans genom t.ex. dikning, körskador eller exploatering. Kärrets struktur, funktion och typiska arter ska finnas kvar. Aapamyren ska behålla sin mosaik av olika myrtyper, både öppna och skogbevuxna. Arealen ska inte minska.

Beskrivning av utpekade arter

1393 Käppkrokmossa

Käppkrokmossan växer i källpåverkade kärr, källor och på stränder av sjöar och vattendrag. Den hittas ofta på platser med järnutfällningar.

Bevarandetilstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Hydrologi och hydrokemi ska vara oförändrad. Populationen ska finnas kvar och inte minska i antal eller utbredning.

1528 Myrbräcka

Myrbräcka förekommer i källpåverkade kärrmiljöer, ofta med järnockrautfällning. Arten kräver troligen någon form av markstörning för etablerande av nya individer.

Bevarandetilstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Populationen är stor.

Bevarandemål

Populationen ska finnas kvar och inte minska i antal eller utbredning. Dess livsmiljö ska ha en opåverkad hydrologi.

Hotbild

Området har troligen hävdats tidigare vilket gynnat värdena och hindrat kärren från att växa igen. Utan hävd riskerar dessa delar på sikt att växa igen, något som kan utgöra ett hot mot värdena.

Arterna är känsliga för förändringar i hydrologi och hydrokemi, såsom dränering, eutrofiering, översvämning och uttorkning.

Verksamheter och åtgärder som kan påverka hydrologin innefattar alla typer av skogsbruksåtgärder såsom avverkning, gallring och dikning; terrängkörning och annat markslitage; exploatering såsom väg- och anläggningsbyggen; täktverksamhet såsom berg- och torvtäkt; kalkning och gödsling. Dessa och liknande verksamheter kan påverka området även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Sörgården är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken.

Myrbräckan och käppkrokmossan är fridlysta enligt miljöbalken 8 kap 1-2 § med stöd av 7§ Art-skydds-förordningen (2007:845). Det är förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt skada fridlysta växter.

Skötselåtgärder

Inga direkta åtgärder är i nuläget aktuella utan området bör lämnas så orört som möjligt. Om kärret börjar växa igen kan det vara nödvändigt att hävda eller röja dessa områden.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.